Postbus 718, 6800 AS Arnhem, Nederland

Autoriteit Consument en Markt
T.a.v. mevrouw P.C.M. Bijlenga
Postbus 16326
2500 BH DEN HAAG

DATUM 27 september 2021
UW REFERENTIE ACM/20/043510 || ACM/UIT/578038
ONZE REFERENTIE REG-N 22-061
BEHANDELD DOOR [redacted]
TELEFOON DIRECT 06 - [redacted]
E-MAIL [redacted]@tennet.eu

BETREFT Zienswijze op ontwerpbesluit ontheffingen enkelvoudige storingsreserve TenneT

Geachte mevrouw Bijlenga,

Door middel van deze brief ontvangt u de zienswijze van TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT) op uw ontwerpbesluit 'ontheffingen enkelvoudige storingsreserve TenneT' met bovenvermeld kenmerk en dossiernummer. Deze zienswijze bestaat uit twee delen. Hierna wordt eerst ingegaan op die onderdelen van het ontwerpbesluit die betrekking hebben op door u afgewezen of gewijzigde ontheffingen. Daarna volgt een voorstel tot aanpassingen van de termijnen voor die ontheffingen waarvan de inbedrijfnamedatum (IBN) in het definitieve IP2022 is aangepast ten opzichte van de versie van het IP2022 van afgelopen januari.

Afgewezen of gewijzigde ontheffingen
TenneT maakt bezwaar tegen de volgende niet of niet volledig verkregen ontheffingen:
1a. Maasbracht 380. Uitval rail tijdens onderhoud, gevraagd 1595 MW/4uur, toegekend 900 MW/4uur.
3. Geertruidenberg 380. Uitval rail tijdens onderhoud, gevraagd 1445 MW/4uur, toegekend 1000 MW/4uur.
15. Eindhoven-Oost 150. Uitval rail tijdens normaal bedrijf, gevraagd 1985 MW, niet toegekend.
52. Eindhoven-Oost 150. Uitval rail tijdens onderhoud, gevraagd 2424 MW/4uur, toegekend 1445 MW/4uur.

Onze bezwaren tegen het voorgenomen besluit op elk van deze vier items wordt hierna toegelicht.

1a. Maasbracht 380
Het 380kV-station Maasbracht moet worden gerenoveerd/vervangen. Dat is een complex en meerjarig project. Een deel van de complexiteit is gelegen in de vele uitbedrijfnames van onderdelen van het station, met behoud van de enkelvoudige storingsreserve. Bij ombouw van een rail ('onderhoud') en uitval van een rail, raakt de koppeling met het 150kV-net in Maasbracht onderbroken en wordt de dan nog overgebleven transformator in Boxmeer overbelast. Het gevolg hiervan is dat het gehele verbruik van Limburg wordt afgeschakeld. Er zijn voor de gehele provincie Limburg maar weinig aaneengesloten momenten waarop het totale verbruik van Limburg onder de 900 MW is, de waarde die de ACM, in afwijking van de ontheffingsaanvraag, in het ontwerpbesluit heeft opgenomen. Dit heeft tot gevolg dat de renovatie nog langer duurt, omdat op de spaarzame momenten moeten worden gewacht waarop het verbruik van Limburg lager is dan 900 MW. Of dat deze zelfs onuitvoerbaar wordt binnen het wettelijk kader en de verleende ontheffing, omdat door groeiend verbruik het verbruik in Limburg nooit meer aaneengesloten onder de 900 MW komt.

3. Geertruidenberg 380
Zolang het nieuwe 380kV-station Tilburg met een dubbele koppeling naar het 150kV-net van Noord-Brabant niet is gerealiseerd, wordt het 150kV-net van Noord-Brabant gevoed door twee 380/150kV-transformatoren in Geertruidenberg en vier in Eindhoven. Bij een onderbreking van de 380kV-koppeling in Geertruidenberg raken ook de transformatoren in Eindhoven overbelast. Bij een verleende ontheffing van 1000 MW betekent dit dat er maar weinig momenten zijn waarop een rail uit bedrijf kan worden genomen voor onderhoud.
De rails in Geertruidenberg 380 moeten echter in 2024 beurtelings uit bedrijf worden genomen voor de aansluiting van de derde transformator. Deze is hard nodig bij het oplossen van congestie in Noord-Brabant. Met de verleende ontheffing van 1000 MW komt de planning van de aansluiting van de zo benodigde derde transformator in gevaar, of deze wordt onuitvoerbaar binnen het wettelijk kader met de verleende ontheffing, als het verbruik blijvend boven de 1000 MW uitkomt.

15. Eindhoven-Oost 150 (uitval rail tijdens normaal bedrijf)
Bij uitval van een enkele rail in het 150kV-station raken twee 380/150kV-transformatoren onderbroken en de overige twee transformatoren overbelast. Hierdoor zal tot maximaal 1985 MW verbruik worden afgeschakeld. TenneT heeft zelf voorgesteld dit type railuitval met aanzienlijke consequentie te verbeteren. Hiertoe is in de AMvB opgenomen dat een enkele railuitval in een HS-station niet mag leiden tot een onderbreking van meer dan 500 MW verbruik voor maximaal gedurende 1 uur (artikel 4a.3, onderdeel c, subonderdeel 1°).
De situatie in Eindhoven-Oost voldeed op 1 januari 2021 niet aan bovenstaand artikel en heden nog steeds niet. TenneT heeft geen bedrijfsvoeringsmaatregel om hier op enige wijze aan te kunnen voldoen. Dit betekent dat de gevraagde ontheffing noodzakelijk is om te allen tijde aan de wettelijke bepaling te kunnen voldoen.

52. Eindhoven-Oost 150 (uitval rail tijdens onderhoud)
Zolang het nieuwe 380kV-station Tilburg met een dubbele koppeling naar het 150kV-net van Noord-Brabant niet is gerealiseerd, wordt het 150kV-net van Noord-Brabant gevoed door twee 380/150kV-transformatoren in Geertruidenberg en vier in Eindhoven. Bij onderhoud aan een rail in het 150kV-station Eindhoven-Oost en uitval van een rail in hetzelfde station, raakt de koppeling met het 380kV-net in Eindhoven geheel onderbroken. Hierdoor worden de transformatoren in Geertruidenberg overbelast. Dit heeft samen tot gevolg dat het gehele verbruik van Noord-Brabant onderbroken raakt. Met de in het ontwerpbesluit voorgestelde ontheffing van 1445 MW betekent dit dat er maar weinig aaneensloten momenten zijn waarop een rail in Eindhoven-Oost 150 uit bedrijf kan worden genomen voor onderhoud (of voor de realisatie van nieuwe aansluitingen). Als gevolg van een groeiend verbruik kan het zijn dat er helemaal geen onderhoud meer kan worden gepleegd binnen het wettelijk kader en de verleende ontheffing.

Te wijzigen einddatums n.a.v. het IP2022
De einddatums voor de verschillende items in uw ontwerpbesluit zijn gebaseerd op onze brief REG-N 21-069 van 23 november 2021 en derhalve op de versie van het IP2022 zoals die in januari 2022 aan u ter goedkeuring is aangeboden. In juli 2022 is in het kader van de maakbaarheids- en prioriteringsdiscussie een nieuwe versie van het IP2022 aan u aangeboden. Eerder deze maand heeft u daaraan uw goedkeuring gegeven. In deze nieuwe versie van het IP2022 verschillen de inbedrijfnamedatums (IBN's) van verschillende projecten van die in de eerdere versie van het IP2022. Uit oogpunt van consistentie stellen wij u voor om de ontheffingstermijnen in het ontwerpbesluit te synchroniseren met de IBN's uit de definitieve versie van het IP2022. In onderstaande tabel zijn deze wijzigingen opgesomd. De datums die vervroegd zijn ten opzichte van het ontwerpbesluit zijn groen weergegeven. De datums die verlaat zijn ten opzichte van het ontwerpbesluit zijn rood weergegeven. Bij de niet in deze tabel opgenomen items is de IBN gelijk gebleven.

TenneT TSO B.V.

Nr.	Locatie	Datum ontwerpbesluit	Datum definitief IP2022
1	Maasbracht 380 kV	2028	2032
2	Eindhoven 380 kV	2026	2027
3	Geertruidenberg 380 kV	2026	2027
4	Diemen 380 kV	2024	2023
8	Harculo - Raalte 110 kV	2026	2025
10	Rotterdam Marconistraat 150 kV	2031	2030
11	Almelo Tusveld 110 kV	2028	2027
13	Hengelo Weideweg 110 kV	2022	2023
18	Roosendaal 150 kV	2022	2023
19	Waalwijk 150 kV	2024	2023
35	Terwinselen 150 kV	2024	2026
37	Hoogte Kadijk 150 kV	2027	2025
38	Noord Klaprozenweg 150 kV	2027	2031
39	Nieuwe Meer 150 kV	2027	2026
40	Woensdrecht-Bergen op Zoom 150 kV	2028	2027
41	Geertruidenberg-Waalwijk-'s Hertogenbosch Noord wit 150 kV	2024	2023
42	's Hertogenbosch Noord-Eerde-Eindhoven Oost wit 150 kV	2028	2027
43	Helmond Zuid-Helmond Oost-Aarle Rixtel-Oss zwart 150 kV	2028	2029
44	Eindhoven Oost- Eindhoven Zuid-Maarheeze 150 kV	2025	2029
46	Haarlemmermeer-Vijfhuizen 150 kV	2027	2025
47	Merseyweg 150 kV	2027	2026
48	Vondelingenweg 150 kV	2027	2025
50	Meeden Tr 201 & Tr 202	2028	2025
51	Haaksbergen-Hengelo Oele 110 kV	2024	2027
52	Eindhoven Oost 150 kV	2026	2027

In sommige gevallen staat in het IP2022 geen afzonderlijk jaartal, maar dat de IBN na 2024 is voorzien. Deze IBN's bevinden zich dan in de zogeheten outlook, met tijdsvensters van bijvoorbeeld drie jaren. In dat geval staat in bovenstaande tabel het laatste jaar van het tijdsvenster.
Bij onderdeel 35 staat in het IP2022 "on hold" in plaats van een concreet jaartal. Analoog aan de items 21 tot en met 36 in het ontwerpbesluit stellen wij voor onderdeel 35 ook 2026 voor als einddatum voor de ontheffing.
In alle gevallen zal het IP2024 een volgend ijkmoment zijn voor de IBN's en zo nodig ook voor de einddatum van de ontheffingen.

Hoogachtend,
TenneT TSO B.V.

Frank Woessink
Head Regulatory Affairs Netherlands